

Utblick: ryska

I ämnet ryska som främmande språk har man alltid varit hyfsat medveten om sin statistik i den svenska skolan. Det har varit en tradition att regionansvariga rysklärare fått samla på sina "ryskisiffror", som regelbundet publicerades i meddelandebladet, utom under de senare åren. En blick på skolverkets aktuella statistik visar numera att antalet elever som fått slutbetyg i ryska som främmande språk (gymnasiet, moderna språk steg 1-7) sammanlagt i hela Sverige legat på ca 700 elever per år de senaste fem åren (siffror för läsåret 12/13 har ännu ej publicerats), ibland något mindre, ibland mer – upp till 840 läsåret 2009/10. Det som däremot inte är kartlagt är det växande antal elever som läser ryska som modersmål, och det förhållandevis konstanta antalet vuxna elever i studieförbund, på folkuniversitetet och universitetet. Vi jobbar på att så småningom framställa en komplett sammanställning där allt ingår.

Lärare måste vara uppfinningsrika. Vad gör man för att få sina mindre språkämnar att överleva på skolan? Naturligtvis är god undervisning i första hand, och sedan attraktiva utbytesprogram samt studieresor, den bästa internreklam man kan göra. Men när en

Lev Semjonovitj Vygotskij

kurs faller för att det saknas en enda deltagare för att uppnå minimiantal blir både vi och de drabbade eleverna förtvivlade på våra skolledningar. *Что делать?* Enda räddningen är att slå ihop grupper. Då är en sak mycket viktigt för oss rysklärare, nämligen att förvandla *motgången* till en *ny möjlighet*: tänk på pedagogen och psykologen Lev Vygotskij och hans kultursociologiska lärandeteori. Vygotskij menade att det är i samspel med andra människor och med modeller att imitera som eleven kommer vidare i sin inläring. Det är när lärandet ligger steget före, i nästa utvecklingsfas, som det är mest utvecklande. Ryskgrupper är per definition små. Två små grupper, steg 2 och 3, blir hos oss i år tillsammans den minimalt "lönsamma" grupp elever för vilken kursen får bedrivas, med en förkunskapspridning från E i steg 2 till A i steg 3. Gruppstorleken blir utan tvekan hanterlig och behaglig. Det gäller nu att para ihop de rätta nivåskillnaderna – och ge de duktigaste egna utmaningar – för att få fart på Vygotskij-experimentet. Hur det gick får ni höra sen.

Elisabeth Poignant, vår kontaktperson i ryska, språkspanar och rapporterar